

KARTA CHARAKTERYSTYKI PRODUKTU

I. Identyfikacja produktu

Chemiczna nazwa handlowa (identyfikacja na etykiecie) Akumulator kwasowo-ołowiowy		Rodzina chemiczna/klasyfikacja Akumulator elektryczny	Nr MSDS VB-TH 4 – 1
Synonimy, nazwa potoczna Akumulator rozruchowy, kwasowy, SLI lub przemysłowy		Kod IMDG Akumulatory, mokre, napełnione kwasem, UN 2794, klasa 8 IATA Akumulatory, mokre, napełnione kwasem, UN 2794, klasa 8	Data wydania Kwiecień, 10, 2002
Nazwa Firmy Producenta VARTA Autobatterie GmbH		Adres Am Leineufer 51 D-30419 Hannover Niemcy	Data zmian -
Dział VB Autobatterie GmbH		Klasyfikacja HMIS kwasu siarkowego 302 x	
Kontakt		Numer telefonu lub faks	
Pytania dotyczące karty charakterystyki Dr. Lesch (VB-TH 4) Axel.Lesch@jci.com		Tel. (Niemcy): 0049-511-975-2690 Faks: (Niemcy): 0049-511-975-2696	
Awaryjne transportowe Dr. Lesch (VB-TH4)		0049-511-975-2690	

Nazwa Firmy wprowadzającego na rynek polski Robert Bosch Sp. z o.o.	Adres ul. Jutrzenki 105 02-822 Warszawa Polska
Dział Dział Części Samochodowych	Tel. 0048 22 715 40 00 Faks: 0048 22 715 45 97

II. Składniki niebezpieczne

Substancja	% masy	Numer CAS	Limity ekspozycji		
			OSHA	ACGIH	Inne
Nazwa chemiczna Ołów	34	7439-92-1	50µg/m³	150 µg/m³	NIOSH
Nazwa potoczna					100 µg/m³
Nazwa chemiczna Dwutlenek ołowiu	31	1309-60-0	50µg/m³	150 µg/m³	NIOSH
Nazwa potoczna Tlenek ołowiu					100 µg/m³
Nazwa chemiczna Siarczan ołowiu					

	<1	7446-14-2	50µg/m ³	150 µg/m ³	NIOSH 100 µg/m ³
Nazwa potoczna Anglezyt					
Nazwa chemiczna Kwas siarkowy (30 – 38,5%)	34	7664-93-9	1 mg/m ³	1 mg/m ³	NIOSH 1 mg/m ³
Nazwa potoczna Elektrolit akumulatorowy (kwas)					
UWAGA: Składniki niniejszego produktu są substancjami toksycznymi, podlegającymi wymaganiom paragrafu 302 i 313 Ustawy o Planowaniu Zagrożeń i Prawie Społeczności do Informacji z roku 1986 (40CFR 355 i 372)					

III. Dane fizyczne

Substancja jest (w normalnej temperaturze) X Ciałem stałym X Ciecżą	Wygląd i zapach Elektrolit akumulatorowy (kwas) jest przejrzystą lub mętną cieczą o lekko kwaśnym zapachu. Tlenek ołowiu nasycony kwasem jest substancją stałą o kolorze ciemnoczerwonym, brązowym lub szarym, o lekko kwaśnym zapachu
Temperatura wrzenia (przy ciśnieniu 760 mm Hg) Ołów 1755°C Elektrolit akumulatorowy (kwas) 110-112°C	
Temperatura topnienia Ołów 327.4°C	
Ciężar właściwy (H ₂ O = 1) Elektrolit akumulatorowy (kwas) 1.210 -1.300	Ciśnienie par (mm Hg w temp. 20°C) Elektrolit akumulatorowy (kwas) 11.7
Gęstość par (POWIETRZE = 1) Elektrolit akumulatorowy (kwas) 3.4	Rozpuszczalność w H ₂ O Elektrolit akumulatorowy (kwas) jest w 100% rozpuszczalny w wodzie. Ołów i dwutlenek ołowiu nie są rozpuszczalne.
% substancji lotnych, masowo Nie oznaczano	Szybkość parowania (Octan butylu = 1) Nie oznaczano

IV. Informacje o niebezpieczeństwach

Uwaga: W warunkach normalnych korzystania z akumulatora, składniki w nim się znajdujące nie stanowią zagrożenia dla zdrowia. Poniższe informacje podawane są dla elektrolitu akumulatorowego (kwasu) i ołowiu na wypadek sytuacji, które mogą pojawić się w czasie produkcji, po pęknięciu pojemnika lub w ekstremalnych warunkach temperaturowych, np. w czasie pożaru.

Aby nie dopuścić do powstania zagrożeń, akumulatory oznaczono następującymi symbolami:

- 1.) Zakaz palenia, zakaz używania otwartego ognia, chronić przed iskrami**
- 2.) W czasie wymiany akumulatora zakładać okulary ochronne**

	<p>3.) Przechowywać w miejscu niedostępnym dla dzieci</p> <p>4.) Akumulator zawiera żrący kwas siarkowy</p> <p>5.) Postępować zgodnie z instrukcjami obsługi</p> <p>6.) Zawiera wybuchową mieszaninę gazów</p>
DROGI I METODY PRZEDOSTAWANIA SIĘ	
<p>Oddechowe</p> <p>Opary kwasu tworzące się przy formowaniu akumulatora mogą powodować podrażnienia układu oddechowego.</p> <p>Wylanie się kwasu z akumulatora w zamkniętych pomieszczeniach także może prowadzić do kontaktu z oparami kwasu siarkowego.</p>	
<p>Kontakt ze skórą</p> <p>Elektrolit akumulatorowy (kwas) może powodować kontaktowe zapalenie skóry.</p>	
<p>Wchłanianie przez skórę</p> <p>Wchłanianie przez skórę nie stanowi istotnej drogi wchłaniania.</p>	
<p>Kontakt z oczami</p> <p>W przypadku kontaktu z oczami elektrolit akumulatorowy (kwas) powoduje podrażnienia.</p>	
<p>Spożycie</p> <p>Ręce zanieczyszczone poprzez kontakt z elementami wewnętrznymi akumulatora mogą powodować zatrucie ołowiem lub jego związkami. Przed jedzeniem, piciem lub paleniem ręce należy umyć.</p>	
OBJAWY NADMIERNEJ EKSPOZYCJI	
<p>Objawy ostre</p> <p>Ostre objawy nadmiernej ekspozycji na związek ołowiu to: rozstrój układu pokarmowego, który może polegać na utracie apetytu, bieguncie i/lub zaparciu ze skurczami, zaburzeniach snu i zmęczeniu. Kontakt z elektrolitem akumulatora (kwasem) może prowadzić do ostrego podrażnienia skóry, zniszczenia rogówki oczu oraz podrażnienia błon śluzowych oczu i górnego układu oddechowego, w tym płuc.</p>	
<p>Objawy przewlekłe</p> <p>Ołów i jego związki mogą powodować przewlekłą anemię, zniszczenie nerek i układu nerwowego. Ołów może także powodować uszkodzenia układu rozrodczego i negatywnie wpływać na rozwój dziecka u kobiet w ciąży. Elektrolit akumulatorowy (kwas) może powodować bliznowacenie rogówki, przewlekłe zapalenie oskrzeli oraz, u osób oddychających przez usta niszczenie szkliwa zębów.</p>	
POTENCJAŁ WYWOŁYWANIA ZMIAN NOWOTWOROWYCH	
<p>Narodowy Program Toksykologiczny (NTP) oraz Międzynarodowa Agencja do Badań nad Rakiem (IARC) sklasyfikowały “opary silnych kwasów nieorganicznych zawierające kwas siarkowy” jako karcynogen kategorii 1, czyli jako substancję karcynogenną dla ludzi. ACGIH sklasyfikowała “opary silnych</p>	

kwasów nieorganicznych zawierające kwas siarkowy” jako karcynogen A2 (prawdopodobną substancję karcynogenną u ludzi). Klasyfikacje te nie dotyczą ciekłych form kwasu siarkowego lub jego roztworów znajdujących się w akumulatorach. Opary kwasu nieorganicznego (opary kwasu siarkowego) nie tworzą się w przypadku normalnego wykorzystywania niniejszego produktu. Niewłaściwe wykorzystanie produktu, takie jak przeładowywanie go, może jednak prowadzić do tworzenia się par kwasu siarkowego.

NTP i IARC sklasyfikowały ołów jako karcynogen A3 (karcynogen u zwierząt). Mimo, że w stosunkowo wysokich dawkach substancja ta jest karcynogenna dla zwierząt eksperymentalnych, jest mało prawdopodobne, by powodowała powstawanie nowotworów u ludzi, jeśli nie występuje w niezwykle wysokich dawkach. Więcej informacji na ten temat można znaleźć w broszurze ACGIH: 1996 Wartości Graniczne i Wskaźniki dotyczące Narażenia Biologicznego.

POSTĘPOWANIE W NAGŁYCH WYPADKACH I PIERWSZA POMOC

Dla układu oddechowego

Opuścić miejsce narażenia i udać się do lekarza, jeśli pojawią się jakiegokolwiek z podanych powyżej objawów ostrych.

Skóra

Przemyć dokładnie wodą z mydłem. Jeśli kwas popłami ubranie, zdjąć je i wyrzucić. Jeśli kwas popłami buty, natychmiast zdjąć i wyrzucić. Kwasu nie da się usunąć ze skóry.

Oczy

NATYCHMIAST przemywać chłodną wodą bieżącą przez przynajmniej 15 minut. Po przemyciu udać się do lekarza.

Spożycie

Ołów lub związki ołowiu: Udać się do lekarza.

Elektrolit akumulatorowy (kwas): Nie wywoływać wymiotów. Natychmiast udać się do lekarza.

SCHORZENIA, NA KTÓRE KONTAKT Z SUBSTANCJAMI MOŻE WPŁYWAĆ NEGATYWNIE

Ołów nieorganiczny i jego związki mogą zaostrzać przebieg przewlekłych form chorób nerek, wątroby i chorób neurologicznych. Kontakt elektrolitu akumulatorowego (kwasu) ze skórą może pogarszać przebieg chorób skóry, takich jak egzema czy kontaktowe zapalenie skóry.

V. Dane dotyczące pożaru i eksplozji

Metoda badania temperatury zapłonu	Temperatura samozapłonu	Granice palności w powietrzu, % obj.
Wodór -259°C	Wodór 580°C	Wodór LEL -4.1 UEL - 74.2
Media gaśnicze		
Suche substancje chemiczne, piana lub CO₂		
Specjalne procedury gaszenia		
Stosować nadciśnieniowy aparat oddechowy		
Szczegółne niebezpieczeństwo pożaru i eksplozji		
Wodór i tlen powstają w ogniach w czasie normalnego stosowania akumulatora. Wodór jest palny, a tlen wspomaga palenie się. Gazy te przedostają się do powietrza przez specjalne otwory. Aby nie dopuścić do niebezpieczeństwa pożaru lub eksplozji, nie należy w pobliżu akumulatora wytwarzać iskier ani stosować innych źródeł zapłonu.		

VI. Dane dotyczące reaktywności

Rozpuszczalność		Warunki, jakich należy unikać	
☐ Niestabilny		Iskry i inne źródła zapłonu mogą powodować zapłon wodoru	
X Stabilny			
Nietolerancja/substancje, których należy unikać			
Ołów/związki ołowiu: Potas, węgliki, siarczki, nadtlarki, fosfor, siarka.			
Elektrolit akumulatorowy (kwas): Substancje zapalne, silne środki redukujące, większość metali, węgliki, substancje organiczne, chlorany, azotany, pikryniany i piorunian.			
Niebezpieczne produkty rozkładu			
Ołów/związki ołowiu: Tlenki ołowiu i siarki			
Elektrolit akumulatorowy (kwas): Wodór, dwutlenek siarki, trójtlenek siarki			
Niebezpieczna polimeryzacja		Warunki, których należy unikać	
☐ Może zachodzić		Wysoka temperatura. Elektrolit akumulatorowy (kwas) reaguje z wodą wytwarzając ciepło. Może reagować z substancjami utleniającymi lub redukującymi.	
X Nie zachodzi			

VII. Środki kontroli

Kontrola inżynierska	
Przechowywać akumulatory kwasowo-ołowiowe w miejscu z odpowiednią wentylacją. Wentylacja pomieszczenia konieczna jest w przypadku akumulatorów stosowanych do generowania napięcia podtrzymującego. Nigdy nie ładować akumulatora w nie wentylowanych, zamkniętych przestrzeniach.	
Zasady pracy	
Upewnić się, że zaślepki wentylacyjne są dobrze zamocowane. Umieścić przynajmniej dwie warstwy kartonu pomiędzy warstwami akumulatorów. W przypadku składowania w ciężarówce, układać nie więcej niż trzy warstwy akumulatorów. Używać wózka do akumulatorów lub chwytać rękami za przeciwległe krawędzie, aby nie dopuścić do wylania się akumulatora przez otwory wentylacyjne. Unikać kontaktu z elementami wewnętrznymi akumulatorów.	
ŚRODKI OCHRONY INDYWIDUALNEJ	
Ochrona układu oddechowego	
W normalnych warunkach nie jest wymagana. W czasie formowania się akumulatora (szybkie ładowanie), mogą powstawać opary kwasu, które mogą powodować podrażnienia układu oddechowego. W przypadku pojawienia się podrażnień, stosować aparat oddechowy odpowiedni do ochrony przed oparami kwasu.	
Oczy i twarz	
Zalecane jest stosowanie chemicznych okularów ochronnych. Do przyjęcia są także okulary typu "Visor-Gogs" lub osłona chemiczna zakładana na okulary ochronne.	
Dłonie, ramiona, ciało	
Rękawice ze ściągaczem, pokryte winylem, PCV, o chropowatej powierzchni.	
Inna odzież i sprzęt specjalny	
Buty ochronne z gumową/neoprenową powierzchnią lub buty neoprenowe ze stalowymi palcami, zakładane na skarpety. Nogawki spodni powinny być zakładane na buty, aby kwas nie dostał się do butów. Buty muszą spełniać wymagania normy ANSI Z41.1 - Rev. 1972.	

VIII. Wskazówki dotyczące bezpiecznej pracy

Higiena pracy

Po pracy z akumulatorami, przed jedzeniem, piciem lub paleniem umyć dokładnie ręce.

Środki bezpieczeństwa, których należy przestrzegać w przypadku prac nierutynowych, takich jak konserwacja sprzętu

Stosować zalecaną ochronę oczu. Jeśli odzież zostanie nasączona kwasem, zdjąć ją i spłukiwać pod bieżącą wodą przez 15 minut. Wyrzucić odzież nasączoną kwasem.

PROCEDURY DOTYCZĄCE UWOLNIENIA DO ŚRODOWISKA

Środki bezpieczeństwa, które należy podjąć w przypadku uwolnienia substancji

Usunąć materiały palne i wszelkie źródła zapłonu. Ograniczyć miejsce rozlania się tworząc wał z sody amoniakalnej (węglan sodu) lub wapna palonego (tlenek wapnia). Przysypać miejsce uwolnienia jedną z powyższych substancji. Dobrze wymieszać. Przed zebraniem, upewnić się, że mieszanina jest zneutralizowana, a następnie zebrać pozostałość i umieścić w beczce lub innym odpowiednim pojemniku. Traktować jak odpady niebezpieczne.

Stosować buty odporne na działanie kwasów, chemiczną osłonę na twarz, chemiczne okulary i rękawice odporne na kwas. NIE WYLEWAĆ NIEZNEUTRALIZOWANEGO KWASU!

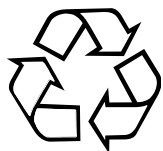
Metoda usuwania odpadów

Elektrolit akumulatorowy (kwas): Zneutralizować jak w przypadku uwolnienia, zebrać pozostałości i umieścić w beczce lub odpowiednim pojemniku. Traktować jak odpady niebezpieczne.

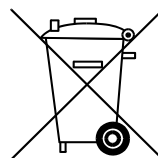
NIE WYLEWAĆ KWASU ZANIECZYSZCZONEGO OŁOWIEM DO ŚCIEKÓW KOMUNALNYCH.

Akumulatory: Przesyłać do zakładu przetwarzającego ołów, zgodnie z odpowiednimi regulacjami federalnymi, państwowymi lub lokalnymi.

Dla lepszego zrozumienia metody postępowania z odpadami, akumulatory zostały oznaczone następującymi symbolami:

**Recykling ołowiu
wyrzucać**

Pb

Akumulator zawiera ołów, nie

INNE INFORMACJE DOTYCZĄCE POSŁUGIWANIA SIĘ I SKŁADOWANIA

Stanowisko do przemywania oczu i prysznic powinny znajdować się w pobliżu miejsca produkcji lub przechowywania akumulatorów kwasowo-ołowiowych. Miejsce przechowywania powinno być zaopatrzone w narzędzia do zbierania rozlanego kwasu, umożliwiające odpowiednią neutralizację, gromadzenie i utylizowanie.